

HET ACTIEFONDS JAARVERSLAG 2020

Inhoud

Voorwoord	4
Visie en missie van Het Actiefonds	5
Resultaten	6
Afrika	7
Latijns-Amerika	10
West-Europa en de Verenigde Staten	13
Oost-Europa en het Midden-Oosten	17
Azië	20
Financieel beleid	23
Personeel en organisatie	24
Teamleiders, vrijwilligers en bestuur	25

Voorwoord

Het was een uitdagend jaar voor activisten: 2020 stond geheel in het teken van de COVID-19 pandemie en legde traditionele vormen en tactieken van activisme aan banden. Het Actiefonds versoepelde daarom haar criteria en maakte het mogelijk voor groepen om op creatieve, alternatieve manieren toch hun werk voort te zetten. We hielden rekening met een kleiner aantal projectaanvragen, maar het tegendeel bleek waar: we steunden in 2020 zelfs meer projecten dan in het voorgaande jaar.

We zijn ongelooflijk trots op alle groepen die het er ondanks de omstandigheden niet bij lieten zitten en zoveel hebben betekend voor hun eigen gemeenschap, hun leefomgeving en voor een betere wereld in het algemeen. En wij hadden hen niet kunnen helpen zonder uw steun.

Ook intern werd er niet stilgezeten. Het Actiefonds is verder geprofessionaliseerd en het team heeft een meerjarenstrategie ontwikkeld die de komende vijf jaar als basis zal dienen voor nog meer groei en vooral: nog meer activisme.

We hebben in 2020 schitterende ambities geformuleerd en heel veel mooie projecten gesteund. In dit jaarverslag zijn een paar van die bijzondere projecten uitgelicht. De actiebeweging is springlevend en het is nu belangrijker dan ooit dat wij die beweging blijven ondersteunen. Alleen samen maken we de wereld een betere plek. Want als 2020 ons iets heeft geleerd, dan is het dat verandering van onderop mogelijk is. Nu is de tijd voor bezinning. En radicale actie.

We wensen u heel veel leesplezier en we danken u nogmaals voor uw steun!

Visie en missie van Het Actiefonds

Onze visie

Het Actiefonds streeft naar grootschalige maatschappelijke verandering om een wereld mogelijk te maken zonder onrecht, uitbuiting en klimaatverandering. Voorbij het recht van de sterkste economische belangen streven we naar een vrije, gelijke en solidaire samenleving voor iedereen.

Onze missie

Overall ter wereld verzetten mensen zich tegen onrecht en onderdrukking. Ze organiseren zichzelf in sociale bewegingen omdat dat de beste (en soms de enige) manier is om de heersende orde te veranderen. Deze activisten werken lokaal, voor hun eigen gemeenschap, regio of land, maar ze maken deel uit van de grotere strijd voor een betere wereld. Zij zijn degenen die actief voor verandering vechten en daarmee ook voor anderen de hoop levend houden dat verandering mogelijk is. Omdat ze vaak een directe uitdaging vormen voor de autoriteiten hebben ze niet altijd een vaste organisatievorm en krijgen ze moeilijk financiële steun voor hun activiteiten. Het Actiefonds ondersteunt deze sociale bewegingen en actiegroepen, waar ook ter wereld. We financieren hun acties, zoals demonstraties en stakingen en andere vormen van protest, en vragen aandacht en steun voor hun politieke doelen. Zeker beginnende groeperingen met weinig eigen middelen kunnen op onze steun rekenen.

Samen met alle gesteunde groepen streven we naar een wereld zonder onrecht, uitbuiting en klimaatverandering. Een vrije, gelijke en solidaire samenleving voor iedereen!

Resultaten

De pandemie had een enorme weerslag op het dagelijks leven en op de actiebeweging wereldwijd. Traditionele vormen en tactieken van directe actie en protest werden voor onbepaalde tijd opgeschort in de meeste delen van de wereld. Het Actiefonds was niettemin vastbesloten om door te gaan met het steunen van activisme: we legden daarom de focus op het mogelijk maken van de continuering van activisme onder deze extreme omstandigheden. We versoepelden onze criteria en stonden ook open voor digitale en online campagnes, informatiecampagnes en protesten tegen machtsmisbruik van overheden. Alles wat activisten en sociale bewegingen hielp hun werk te kunnen voortzetten, ook in de toekomst.

In 2020 steunde Het Actiefonds 153 projecten in 46 landen.

Met trots blikt Het Actiefonds terug op een jaar dat – ondanks alle beperkingen – bruisde van het activisme. De pandemie legde veel misstanden bloot en overheden zagen hun kans schoon om binnen een lockdown nog meer macht naar zich toe te trekken. Politieke leiders gebruikten de crisis als excuus voor hun nalatigheid. In verschillende werelddelen werd met steun van Het Actiefonds actiegevoerd tegen wanbeleid van

overheden en machthebbers ten tijde van de crisis.

De Black Lives Matter beweging zorgde in de zomer voor een stroom aan protesten. Het Actiefonds steunde in Nederland en daarbuiten verschillende antiracismedemonstraties en antikoloniale acties. Institutioneel racisme eist nog elke dag nieuwe slachtoffers. Deze strijd onderstreept het belang van

internationale solidariteit en intersectionaliteit. Alleen samen kunnen we de wereld een betere plek maken. Actiegroep Building the Baileo schreef: 'het is tijd voor verbinding, met oog op de toekomst'. Een toekomst waarin gelijkheid en gelijkwaardigheid vanzelfsprekendheden zijn.

En natuurlijk bleef klimaatactivisme een belangrijk en urgent thema. Feitelijk is de klimaatcrisis de grotere versie van de huidige crisis: de vernietiging van biodiversiteit en de manier waarop wij omgaan met dieren en natuurlijke bronnen hebben crises en pandemieën tot gevolg. Het Actiefonds ondersteunde klimaatactivisten in alle werelddelen, die strijden voor hun land, milieu en leefomgeving.

Kortom: actie is en blijft nodig. En dat besef is in 2020 alleen maar gegroeid!

Afrika

Landen in Afrika werden hard getroffen door de pandemie. Veel regeringen ontkenden de gevaren van het virus en geloofden niet in maatregelen of vaccins. Actiegroepen zetten informatiecampagnes op touw om gemeenschappen te beschermen tegen de uitbraak van het virus. Andere groepen kwamen in actie tegen het machtsmisbruik van overheden: regeringen trokken onder de dekmantel van een strenge lockdown nog meer macht naar zich toe – een fenomeen dat zich overigens over de hele wereld voordeed.

“Elke afwijkende stem loopt gevaar.”

Vorig jaar steunde Het Actiefonds de Epworth Residence Development Association: een groep uit Zimbabwe die met hun project genaamd ‘The Rainbow Fist’ opkomt voor de rechten van sloppenwijkbewoners tijdens de pandemie. We interviewden Promise Makaka, de oprichter en leider van de groep, over hun activisme.

Kun je ons in het kort vertellen wat het probleem was dat jullie groep wilde aankaarten?

“Onze campagne in 2020 ging van start met een demonstratie:

sloppenwijkbewoners kwamen in opstand tegen het nietsontziende beleid van de overheid met betrekking tot reorganisaties in de sloppenwijken, die leidden tot huisuitzettingen en gedwongen verhuizingen. De demonstranten verzetten zich tegen de aanhoudende inflatie, de sloop van marktkramen zonder raadpleging van de lokale gemeenschap, politiegeweld en de straffeloosheid van de zittende regeringspartij. Ondertussen gebruikte de lokale overheid de COVID-maatregelen om vrijheden en alle vormen van activisme nog meer aan banden te leggen.”

Welke activiteiten konden jullie met de hulp van Het Actiefonds uitvoeren?

“We hebben de bewoners in kaart gebracht die noodgedwongen moesten verhuizen of werden ontruimd. De meer dan 80 slachtoffers van geweld en ontruimingenvormden de harde kern van de groep. Zij werden als deelnemers getraind in geweldloos activisme. Zij konden vervolgens verschillende campagnestructuren oprichten in meerdere sloppenwijken in Epworth.”

Wat was het grootste succes van jullie actie?

“Het grootste succes was de opkomst van een vrouwenbeweging, die ontstond uit onze mobilisatieacties. Een ander succes was het samenkomen van zoveel verschillende gemeenschappen uit verschillende wijken om een nog grotere beweging te vormen. De trainingen in vreedzame directe acties hebben veel

draagvlak gecreëerd en hebben uiteindelijk geresulteerd in een niet te stoppen beweging!”

Wat zijn voor dit jaar jullie actieplannen en waar ligt nu de focus van jullie groep?

“Omdat de pandemie de actiemogelijkheden beperkt, willen we ons vooral focussen op kunstzinnig en digitaal activisme. We gaan door met onze strijd tegen onrechtvaardigheden en repressieve machten. De focus zal voornamelijk liggen op het menswaardig reorganiseren van de sloppenwijken, het recht op gezondheidszorg en het verantwoordelijk houden van de lokale overheden.”

Wat zijn de grootste uitdagingen waar jullie groep tegenaan loopt? Ervaren jullie als activisten bijvoorbeeld veel repressie van de lokale overheden of autoriteiten?

“In Zimbabwe worden vooral rechtszaken en administratieve

tactieken gebruikt om activisten de mond te snoeren. Een goed voorbeeld daarvan zijn de huisuitzettingen in de sloppenwijken: de bewoners zijn de dupe van bureaucratie en een slecht werkend systeem van grond eigendom. Stukken land die al generaties lang worden bewoond, worden plotseling teruggenomen omdat het zogenaamd de staat toebehoort.

Daarbij zijn activisten slachtoffer van voortdurende repressie: ze worden vervolgd en gevangen gezet op basis van verzonnen beschuldigingen. Denk aan studentenvakbondactivisten, gemeenschapsactivisten, vakbondsleiders; elke afwijkende stem loopt gevaar.”

Hoe zie je de toekomst voor jouw land en regio?

“Het zuiden van Afrika heeft altijd te maken gehad met gewapende strijd: de burgeroorlogen in Mozambique en Angola en

de voortdurende conflicten in de Democratische Republiek Congo. Het is moeilijk te voorspellen of de conflicten in de loop der tijd zullen afnemen of juist toenemen. We zien in veel landen een redelijk stabiele economische groei als gevolg van de ontdekking van verschillende oliebronnen en mineralen. De toekomstige stabiliteit van de regio is totaal afhankelijk van hoe de overheden zullen omgaan met deze bronnen en of zij bereid zijn tot democratische samenwerkingen. Het komt neer op participatieve democratie en de bereidwilligheid daartoe. Er moet een gedecentraliseerde manier van besturen worden ontwikkeld.

Dit proces moet worden veranderd door levendig activisme van onderop. We zien gelukkig hoe steeds meer burgers politiek actief worden. Er begint hoop te leven dat het daadwerkelijk anders kan. Die hoop koester ik zelf ook.”

In 2020 steunde Het Actiefonds:

■ Burkina Faso

Behoud de Bolomakoté gemeenschapstuin	500
Acties voor eerlijke toegang tot land	750

■ Burundi

Bescherming nationaal park	750
Acties tegen komst militaire basis	1250

■ Democratische Republiek Congo

Campagne voor arbeidsrechten in mijnbouw	1500
Feministische groep tegen seksueel geweld	1000
Actiecampagne voor onbetaalde leerkrachten	350

■ Kenia

Demonstratie tegen afsluiten watertoegang	900
Acties tegen giftige uitstoot fabriek	700
Gemeenschap in actie tegen uitzetting	700

■ Malawi

Publiek protest tegen vrouwenmishandeling	1200
Acties voor toegang tot abortus	250
Demonstratie voor vreedzame verkiezingen	250
Actiegroep voor rechten van ouderen	250

■ Oeganda

Petitiecampagne voor wet tegen 'acid attacks'	900
Feministische groep voor zelfbeschikkingsrecht	500
Artistiek protest tegen machtsmisbruik in lockdown	1000
Jongerencampagne voor democratie	750
Vrouwenmars tegen gedwongen sterilisatie	600
Solidariteitsmanifestatie Black Lives Matter	1000
Sit-in protest voor openen vuilstortplaats	1100

■ Tanzania

Stop de verwoesting van Kilombelo vallei	850
Acties tegen AMCOS	1000
Campagne voor rechten sekswerkers	1000
Demonstratie tegen gedwongen ontruiming	900
Acties tegen machtsmisbruik in lockdown	1250
Campagne tegen dumpen chemisch afval	750
Feministische beweging voor anticonceptie	1000

■ Togo

Campagne tegen straffeloosheid in pandemie	750
--	-----

■ Zimbabwe

Campagne voor behoud wildlife	1000
Acties voor rechten sloppenwijkbewoners	1000
Blokkade tegen onwettige wetswijzigingen	700
Democratisch jongeren netwerk	250

Latijns-Amerika

Vorig jaar zagen we hoe hard Latijns-Amerika werd getroffen door COVID-19. En behalve gebrekkige maatregelen en honderdduizenden coronadoden, zorgde de crisis ook voor een uitvergroting van al langer bestaande, diepgewortelde problemen op socio-economisch en maatschappelijk niveau. Inwoners namen het heft in eigen hand, omdat overheden niets deden. Van onderop werd er met steun van Het Actiefonds volop actiegevoerd.

Guatemala – Empowerment in de pandemie

Gemeenschappen op het platteland en in inheemse territoria in Guatemala hebben dagelijks te maken met uitsluiting, discriminatie en armoede. Vooral jongeren en vrouwen lijden onder structurele sociale ongelijkheid. Deze problemen komen nog duidelijker aan de oppervlak door de pandemie. De groep UVOC (Verapaz Union of Peasant Organisations) kwam in actie.

Witte vlaggen

UVOC werd opgericht in 1990 om te strijden voor de mensenrechten van de Q'eqchies, Poqomchies, Achies en K'iches-gemeenschappen in Guatemala. De organisatie zet zich in voor economische en sociale rechtvaardigheid voor alle inheemse gemeenschappen in het land. Deze werden namelijk zwaar getroffen door de pandemie: op veel plekken heerste er een voedsel- en medicijntekort. Verschillende families gingen de straten op met witte vlaggen; een symbolische roep om hulp. De president deed deze hulproep af als een geënceneerd protest.

“In normale omstandigheden, is de medische zorg in landelijke gebieden van Guatemala erbarmelijk”. Dit zegt een dokter werkzaam in Alta Verapaz. “Tijdens deze pandemie is het alleen maar erger geworden.”

Radio

UVOC bestaat zelf uit leden van verschillende gemeenschappen. Hun actieprogramma's zijn uniek, omdat zij traditionele kennis en leefwijzen incorporeren in hun manier van werken. Voor dit project organiseerden ze bijeenkomsten en workshops om lokale bewoners te informeren over hun rechten, gezondheidszorg, viruspreventie en een apart onderdeel over hoe inheemse leiders en gemeenschapsleden zelf alert kunnen zijn op de toenemende criminalisering en vervolgingen. Middels radio-uitzendingen kon UVOC met hun bewustmakingscampagne ook de meest afgelegen gemeenschappen bereiken.

Informatiecampagne redt levens in Ecuador

Hoe bereik je gemeenschappen in afgelegen gebieden, middenin een pandemie? Met dat probleem worstelde CONAIE, een vaker door Het Actiefonds gesteunde koepelorganisatie van inheemse gemeenschappen en hun leiders.

De verschillende nationaliteiten en inheemse gemeenschappen in Ecuador gaan anders om met medische zorg: zij vertrouwen op traditionele genezers die bijvoorbeeld gebruik maken van medicinale planten. Maar in het geval van COVID-19 is er geen geneeswijze voor handen. CONAIE richtte zich daarom in 2020 op het voorkomen van grootschalige uitbraken binnen inheemse gemeenschappen. Veel van deze

gemeenschappen zijn geografisch geïsoleerd, wat het extra lastig maakt om hen te bereiken en te voorzien van juiste informatie. CONAIE zette aparte werkgroepen op en bracht inheemse, traditionele genezers in contact met reguliere artsen. Door toegankelijke informatievoorziening met respect en begrip voor de plaatselijke inheemse culturen wilden ze potentiële COVID-19 uitbraken voorkomen.

Solidariteit

Zuid-Amerika was lange tijd het epicentrum van de pandemie. Overheden deden niets: veel regeringen zagen zich gedwongen om ten koste van de bevolking de

economie draaiende te houden, of zij ontkenden gewoonweg het gevaar van COVID. Het kwam dus aan op solidariteit: de mensen moesten elkaar helpen. En deze informatiecampagne was daarbij onmisbaar. Middels video's, flyers en posters werd in verschillende talen toegankelijke informatie verstrekt aan de gemeenschappen. De medische voorlichting werd cultureel relevant gemaakt per gemeenschap, zodat de boodschap duidelijk en respectvol bleef. Het ging om hele praktische tips; zoals handen wassen, circulatie tussen gemeenschappen en steden, gedeeld gebruik van keukengerei en uitleg over quarantainemaatregelen. Een belangrijke campagne van CONAIE, die waarschijnlijk mensenlevens heeft gered.

In 2020 steunde Het Actiefonds:

■ Brazilië

Actiecampagne voor
toegankelijk openbaar vervoer 1350

■ Chili

Beschermingsmateriaal voor activisten 1000

■ Colombia

Solidariteitsacties in coronatijd 1000
Creatieve directe acties
met muurschilderingen 1500
Campagnevideo's en mobilisatieacties 1000
Campagne tegen
mensenrechtenschendingen 2500

■ Cuba

Feministische coalitie 500

■ Ecuador

Deelname aan grote mars CONAIE 1500
Solidariteitscampagne van CONAIE 1000
Campagne tegen olie vervuiling
in de Amazone 2000
Verdedig lokale gemeenschappen 1500

■ Guatemala

Empowerment in pandemie
voor kwetsbare groepen 1500

■ Mexico

Project tegen mijnbouw 2000
Ondersteunen families
43 verdwenen studenten 2000

■ Venezuela

Women's March 2020 1000

West-Europa en de Verenigde Staten

De moord op George Floyd ontketende wereldwijd een stroom aan antiracisme protesten: Het Actiefonds ondersteunde veel acties binnen de Black Lives Matter beweging. Kick Out Zwarte Piet was één van de organisatoren van een demonstratietour en ontving een bijdrage van Het Actiefonds om actiematerialen te bekostigen. Black Queer Trans Resistance organiseerde met steun van Het Actiefonds een demonstratie op het Amsterdamse Museumplein. Naast de antiracisme en antikoloniale strijd werd er veel actiegevoerd voor het klimaat: dat gebeurde op hele creatieve en kunstzinnige manieren.

Antistoffen tegen het virus van kapitalisme

Een coalitie van klimaatbewegingen organiseerde een golf van burgerlijke ongehoorzaamheidsacties in Portugal. Vorig jaar op 5 oktober blokkeerden meer dan 100 activisten de grootste rotonde in Lissabon onder de leus "Wij zijn de antistoffen".

Crisismanagement

De Covid-19 pandemie heeft de wereld veranderd. Critici wijzen ondertussen beschuldigend naar het kapitalistisch georiënteerde crisismanagement. Deze aanpak stelt

economische en politieke belangen boven een wereld zonder onrecht, uitbuiting en klimaatverandering.

Maar er is een tegengeluid. De klimaatbeweging is op dit moment één van de belangrijkste internationaal georganiseerde bewegingen. Een coalitie van Portugese activisten (Climáximo, Fridays for Future Portugal, Art for Change en Climate Save) besloot om hun stem te verheffen tegen de status quo. Daarbij beschouwen ze de klimaatproblematiek in een breder systemisch perspectief en leggen ze de link met antikapitalisme. Van september tot oktober werd er

een golf aan acties georganiseerd door heel Europa onder de naam Climate Care Uprising.

Manifest

Op 5 oktober organiseerde de groep Climáximo een massale burgerlijke ongehoorzaamheidsactie. Onder de naam 'We are the antibodies' blokkeerden meer dan 100 mensen de grootste rotonde van Lissabon, waar vijf boulevards op uitkomen. Het idee was dat de activisten de antistoffen zijn tegen het virus dat kapitalisme heet.

Het Actiefonds staat vierkant achter het manifest van de groep: 'The cure is that we genuinely care for each other. The cure is to value what is essential in our lives. We know that what is needed are social structures that facilitate a real ecological relationship between all beings, replacing the toxic structures leading us to societal collapse. We know that we have to attack the virus, not just the symptoms.'

Krachtige *performance* tegen fossiele industrie

Fossilfree Culture NL voert al jaren actie tegen de fossiele brandstofindustrie. Het collectief van kunstenaars, artiesten, onderzoekers en critici werkt op het snijvlak van kunst en klimaatactivisme. Zij maken 'burgerlijke ongehoorzaamheidskunst' tegen de olie- en gassponsordeals die culturele instituten hebben met bedrijven zoals bijvoorbeeld Shell. De groep is erg succesvol: al meerdere musea en andere culturele instellingen hebben hun banden met Shell verbroken en zijn nu fossielvrij!

Verzet van de Ogoni

In september 2020 richtte Fossilfree Culture haar pijlen op NEMO. Dit wetenschapsmuseum in Amsterdam accepteerde nog steeds 'fossiel geld'. Activisten liet een fysieke boodschap achter in de NEMO-brievenbus: namelijk een poster met het statement van de groep. Op social media en in een videoboodschap direct gericht aan NEMO legde het collectief uit waarom de fossiele brandstofindustrie geen plaats heeft in het wetenschapsondervijns en de culturele instituten. In november werd er een performance georganiseerd voor NEMO, getiteld 'Keep Dancing'. De actie is ter

nagedachtenis aan de negen Nigeriaanse activisten ('Ogoni Nine') die in 1995 ter dood werden veroordeeld en opgehangen, omdat zij deelnamen aan verzet tegen de activiteiten van Shell in de Ogoni-regio.

(Intersectionele) actie werkt

Negen performers stonden voor het NEMO-gebouw als wachters, met in hun hand de vlam van het Ogoni-verzet. Op de achterkant van het NEMO-gebouw werd een strijdvaardig gedicht geprojecteerd van Saro-Wiwa. Voor deze performance werkte Fossilfree Culture NL samen met verschillende activisten uit de antiracismebeweging in Nederland.

Een enorm krachtige en visueel sterke actie. Intussen weten we dat NEMO het contract met Shell heeft beëindigd in januari van dit jaar. Fantastisch nieuws dus! Het Actiefonds is trots hieraan te mogen bijdragen.

Dance
and
to

oppression
injustice
death,

In 2020 steunde Het Actiefonds:

■ België

Ineos Will Fall	800
-----------------	-----

■ Denemarken

Protest picknick tegen industriële landbouw	500
Extinction Rebellion Denmark	690

■ Duitsland

Massa-actie tegen dierenindustrie	1000
Acties tegen steenkool	500
Digitale technieken voor directe actie	750
Watch the Med Alarmphone	600
Blokkades tegen de wapenindustrie	500
Feminist Border Smashing	1000
Supportgroep voor migrantenvrouwen	800

■ Italië

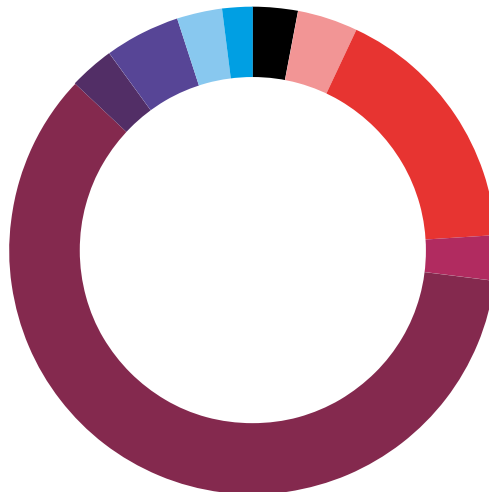
Hulp aan vluchtelingen Ventimiglia	1000
------------------------------------	------

■ Nederland

Acties tegen gentrificatie Tweebosbuurt	250
Youth for Climate – Klimaatstaking	250
Internationale Vrouwendag Utrecht	250
Feministas en Holanda 8 maart	200
Anarchistische Groep Amsterdam	250
Platform BK Standbeeldenactie	250
Short Stay No Way	250
Black Lives Matter Wageningen	250
JP Coen standbeeld = genocide	250
Refugee Lives Matter demonstratie	250
Kick Out Zwarte Piet Den Haag	250
Demonstratie STIL tegen uitzettingen	250
Demonstratie tegen uitzetting Sudanese	100
Black Lives Matter Ede	250
Stichting Aralez World Indigenous Day	100
Demonstratie Evacueer Moria	250
Stilteprotest Moria	50
Stichting MiGreat – Solidariteit met Moria	250
Guerrilla posteractie We Love Trees	250
Symbolisch tentenprotest Moria	250
Gelegenheidsgroep Free West Papua	250

Antiracisme demonstratie Den Haag	250
Sigaristen happening bij Raadszaal	250
Krijtactie tegen standbeeld JP Coen	250
Code Rood – Shell Must Fall	500
8 Maart Comité	600
Comité 21 Maart	800
Queer Pride Groningen	300
Verdedig Noord	1000
Solidariteitsbijdrage Theaterstraat	2000
#BeterUitDeCrisis	700
Kick Out Zwarte Piet demonstratietour	2000
Pride-demonstratie Utrecht	1000
Stop huurverhoging in coronatijd	200
Black Queer Trans Resistance	1000
Animal Rebellion	150
De Bovengrondse abortuscampagne	500
Building the Baleo – Weg met JP Coen	500
Extinction Rebellion NL	500
September Rebelle Animal Rebellion	500
Posteractie tegen anti-abortus lobby	300
Hulp aan migranten Briancon	900
Fossilfree Culture NL	1500
Anti-kernenergie campagne WISE	500
Poster- en banneractie De Krakelaar	500
Zaaigrond Filmproducties	500
Sluit VION!	500
Extinction Rebellion Deventer	250
Kick Out Zwarte Piet Dordrecht	150
AFA Fryslan posteractie	180

■ Oostenrijk	
System Change Not Climate Change	1000
■ Portugal	
Climáximo klimaatcrisis in pandemie	1000
Directe actiegolf voor klimaat en tegen kapitalisme	500
■ Spanje	
Mars en campagne 'Claim de stad terug'	800
■ Zwitserland	
Briefactie tegen ecologische destructie	700

Oost-Europa en het Midden-Oosten

De dreiging van extreemrechts is in veel Oost-Europese landen de afgelopen jaren hevig toegenomen. Het Actiefonds steunde verschillende antifascistische actiegroepen, die ondanks de pandemie toch bleven strijden tegen conservatieve en repressieve machten. Het Actiefonds is blij te zien dat de linkse bewegingen in de regio elkaar steeds beter weten te vinden en een sterk netwerk vormen. Samen geven zij gemarginaliseerden een stem. En natuurlijk werden er meerdere groepen gesteund in Wit-Rusland: dappere activisten die streken voor de revolutie.

Herstel van land Armeense gemeenschap

Inwoners van Armenië vochten vorig jaar op vier fronten: het coronavirus, een oorlog in Artsakh, een burgeroorlog én een strijd tegen oligarchische machten.

Het dorp Artavaz ligt in de hooglanden van de regio Kotayk. Het land van dit dorp is rijk aan goudmijnen en heeft onuitputtelijke bronnen van puur, natuurlijk water. Water uit deze bronnen wordt beschouwd als één van

schoonste ter wereld, omdat het door gouderts wordt gefilterd en zichzelf zuivert. Toen de sjeik van de Verenigde Arabische Emiraten hier lucht van kreeg, wist hij op illegale wijze het land te verwerven dat grenst aan Artavaz. Hier werden verschillende bedrijven opgezet die het drinkwater bottelen en naar Dubai vervoeren. Het land werd de bewoners onrechtmatig afgenomen en bovendien hebben de bedrijven een enorm negatieve impact op het milieu en de ecosystemen. Een deel van de bewoners werd met een schijntje gecompenseerd, een ander deel werd door intimidatie gewoonweg verjaagd.

Herstel van land

De organisatie Democratic Youth Movement heeft als doel de rechten van de oorspronkelijke landbewoners herstellen. De groep organiseerde met hun project 'Restoring Justice' verschillende bijeenkomsten en openbare discussies voor vertegenwoordigers van mensenrechtenorganisaties. Getroffen families brachten hun getuigenissen naar buiten en samen met hen werd er een protestmars georganiseerd. Eén van de belangrijkste activiteiten van de groep was dat er met hulp van een advocaat rechtszaken werden aangespannen voor de teruggave van het land aan de bewoners. Zij blijven vechten tegen de machten die nietsontziend hun thuisland afnamen.

Drummen tegen fascistisch protest

In Hongarije organiseren extreemrechtse organisaties al sinds de jaren negentig de zogenaamde Dag van de Eer-herdenkingen en marsen. Dit doen zij ter nagedachtenis aan de nazi-Duitse en samenwerkende Hongaarse troepen, die op 11 februari 1945 probeerden door de linies van het Rode Leger te breken tijdens de belegering van Boedapest. Ook vorig jaar werd er weer een nazi-mars aangekondigd. De groep Rhythms of Resistance Budapest kwam in actie.

Rhythms of Resistance is een oude bekende: over de hele wereld zijn RoR-collectieven actief en Het

Actiefonds heeft in de afgelopen jaren verschillende actiegroepen mogen ondersteunen. De RoR-groep in Boedapest bestaat sinds 2010 en heeft als doel om met hun percussiegroep demonstraties kleurrijker en luider te maken.

Verstoorde herdenking

Zo'n 500 nazi's uit Hongarije en omliggende landen verzamelden zich op 8 februari om hun herdenkingsmanifestatie te houden. Rhythms of Resistance organiseerde een grote antifascistische tegendemonstratie. Deze tegendemonstratie bestond uit een samenwerking tussen

verschillende linkse groepen en een grote groep Roma. De activisten liepen een mars om de nazi-bijeenkomst heen en schreeuwden en zongen antifascistische leuzen, begeleid door hun luide muziek. De tegendemonstratie was lawaaierig genoeg om de nazi's geen minuut stilte te gunnen voor hun herdenking.

Een groot succes dus, en een hele vruchtbare samenwerking van verschillende antifascistische groepen in Boedapest! RoR zal blijven strijden tegen de fascistische politieke ideologieën in Hongarije.

In 2020 steunde Het Actiefonds:

■ Armenië			
Herstel van land lokale gemeenschap	1500		
■ Bosnië Herzegovina			
Protest tegen bouw waterkrachtcentrale	500		
■ Hongarije			
Antifascistische demo Rhythms of Resistance	400		
■ Israël			
Israel Social TV	2000		
Campagne tegen dienstplicht	1000		
■ Kirgizië			
Acties tegen luchtvervuiling	600		
■ Marokko			
Herdenking slachtoffers Ceuta	1580		
Bescherming van vrouwelijke activisten	500		
		■ Polen	
		Blokkade tegen ontruiming sociaal centrum	1000
		Jaarlijkse antifascistische demonstratie	2000
		End Coal klimaatkamp	2120
		■ Tsjechië	
		Acties tegen exploitatie Masaryk Station	1000
		Autonoom Centrum Praag	500
		■ Turkije	
		Opzetten voedselcoöperatie	500
		■ Wit-Rusland	
		Initiatief voor deelname aan verkiezingen	1000
		Protestacties in Cherkov	500
		Manifestaties in Slavgorod	300
		Acties tegen censuur	500
		Belarus – Art of Resistance	1000

Azië

In veel Aziatische landen ging de klimaatstrijd onverminderd door: Het Actiefonds steunde een mooie campagne in de Filipijnen onder de noemer #ClimateEmergencyNow. In de Filipijnen is de klimaatcrisis sterk voelbaar: tyfoons en tropische stormen eisen veel slachtoffers en verwoesten complete dorpen en steden. Activisten zetten een creatieve campagne op en organiseerden een digitale klimaatstaking. In India steunden we een actiegroep in Kerala, die zich richtte op de rechten van migrantenwerkers op plantages tijdens de pandemie. Zij eisten betere informatievoorziening en gezondheidszorg. En heel bijzonder: we steunden een project in Nepal! Inheemse Newah-gemeenschappen in Khokana en Bungumati verzetten zich tegen de komst van een nieuwe snelweg en andere infrastructuurprojecten die dwars door hun land worden aangelegd, zonder enig overleg met de oorspronkelijke bewoners.

De jonge klimaatbeweging in Maleisië

In Maleisië vindt grootschalige ontbossing plaats. Van het oorspronkelijke bos is nog maar 18 procent intact en deze bosgebieden worden omringd door palmolieplantages. De groep Klima Action Malaysia organiseerde een staking voor het klimaat.

De staking – die overigens digitaal plaatsvond vanwege de coronamaatregelen – moest het parlement aansporen om de klimaatnoodtoestand uit te roepen. Er is helaas maar weinig erkenning voor de dreigingen van ontbossing. Want niet alleen de biodiversiteit lijdt daaronder, maar ook de inheemse gemeenschappen zien hun thuis verdwijnen. Een groot probleem is het gebrek aan regulatie en controle van Maleise pulp- en palmolieplantages.

Deze plantages zijn verantwoordelijk voor een groot deel van de bosbranden in de regio. De bosbranden creëren in het droge seizoen enorme luchtverontreiniging in heel Zuidoost-Azië.

Educatie

Klima Action Malaysia (KAMY) is onderdeel van een jonge en activistische klimaatbeweging. Voorafgaand aan de staking organiseerden ze verschillende activiteiten; het maken van spandoeken, workshops, documentaires, discussiepanels en exposities. KAMY wil de rechten van de gemeenschappen beschermen en actief werken aan natuurbescherming. Ze werken samen met mensenrechtenorganisaties om betrouwbare informatie te verspreiden en workshops te organiseren op scholen en universiteiten. Zo hopen ze jongere generaties te inspireren om te vechten voor het klimaat en een schone, gezonde leefomgeving!

Newah- gemeenschappen in actie voor hun land

CEMSOJ (Community Empowerment and Social Justice Foundation) werd opgericht in 2015 door een groep mensenrechtenactivisten. Ze verbeteren en promoten sociale gerechtigheid voor gemarginaliseerde groepen in Nepal. Voor dit project werkte CEMSOJ samen met de Newah-gemeenschap: de historische bewoners van de Kathmandu vallei.

Geen overleg

De Fast Track Expressway is een nieuwe snelweg tussen Kathmandu en Nijgadh, in het zuidelijke Terai in Nepal. Het land van de Newah wordt behalve door deze snelweg ook bedreigd door de komst van de Bagmati-riviercorridor en andere infrastructuurprojecten van de Nepalese regering. De projecten worden voorgesteld en geïmplementeerd zonder formeel overleg met de bevolking en dus zonder hun instemming. Vanuit de overheid blijkt geen enkel respect voor het cultureel erfgoed en de traditionele leefwijzen van de Newah.

Versterking van netwerk

Samen met de Newah organiseerde CEMSOJ verschillende publieke acties en campagnes. Getroffen gemeenschappen hielden verspreid over langere tijd verschillende demonstraties bij overheidsgebouwen. En lokale bewoners organiseerden een 'plant-protest' in de vallei: ze plantten rijstplanten en zaaiden maïs en sojabonen, precies op de plek waar de snelweg moet komen.

Op de achtergrond liep constant een bewustmakingscampagne, met bijeenkomsten met verschillende afgevaardigden van gemeenschappen. Het doel van de bijeenkomsten was om samen strategieën uit te werken en netwerken te versterken, en ook om zoveel mogelijk gemeenschapsleden te mobiliseren. Tot slot werden er verhalen en getuigenissen van getroffen inwoners verzameld en vastgelegd, om deze te verspreiden via social media en in briefings naar nationale en internationale media. Het is hoog tijd voor gerechtigheid voor de Newah.

In 2020 steunde Het Actiefonds:

Bangladesh Landrechtenstrijd lokale gemeenschap 2000	Maleisië Staken voor het klimaat 1300
Cambodja Creatieve directe acties 2400	Nepal Campagne voor inheemse Newah 2500
Filipijnen Jongerenactiegroep voor het klimaat 1000 Greenhouse Infoshop 812	Pakistan Campagne voor vrijheid activisten 900
India Acties voor plantagewerkers in coronatijd 1750	Thailand Campagnegroep tegen stuwdam Laos 2000
Indonesië Protest tegen Omnibus-wet 1250 Manifestaties van arbeidersbeweging 2285 Noord-Sumatra LGBT-beweging 1500 Socialistische Jeugdorganisatie 2000	

Financieel beleid

Financieel resultaat

Op financieel gebied was 2020 een zeer gunstig jaar voor Het Actiefonds. We ontvingen maar liefst drie nalatenschappen: samen een totaalbedrag van €148.326. Deze nalatenschappen zijn ontzettend belangrijk geweest voor Het Actiefonds. Dankzij deze giften kunnen we het fonds verder uitbouwen en nog meer sociale bewegingen steunen. Daarnaast stegen de donaties van particulieren ook nog eens met €10.010 ten opzichte van het jaar ervoor. Dit resulteerde in een totaal aan giften en donaties van €471.908 en een positief resultaat van €185.640. Het Actiefonds gaf in 2020 aanzienlijk minder uit dan begroot, voornamelijk door te bezuinigen op wervingskosten en het uitblijven van onvoorziene uitgaven. De totale uitgaven bedroegen €279.502.

We kunnen met trots stellen dat Het Actiefonds weer een financieel gezonde en stabiele organisatie is. In 2020 zijn we gestart met de beoogde groei en ontwikkeling van het fonds; een trend die we de komende jaren zullen voortzetten.

Besteed aan de doelstelling, fondsenwerving en beheer van de organisatie

Het Actiefonds besteedde in 2020 79% van de totale uitgaven aan de doelstelling van het fonds. Dat is een bedrag van €220.039. Hieronder wordt de financiële steun aan projecten gerekend, maar ook de kosten in het kader van de toekenning, verslaglegging en evaluatie van projecten. Van deze uitgaven ging 16% naar inspanningen ten behoeve van de werving van donaties. De overige 5% van de uitgaven waren organisatiekosten.

Gehanteerde fondsenwervingsmethoden

Het Actiefonds heeft in 2020 op de volgende manieren fondsen geworven:

- Via periodieke donaties van donateurs;
- Via het werven van losse, eenmalige giften;
- Werven van gelden bij particuliere vermogensfondsen;
- Het verspreiden van de nieuwsbrieven;
- Via online werving op social media.

Personeel en organisatie

Vrijwilligers

Bij Het Actiefonds zijn zo'n 50 vrijwilligers actief. De meeste vrijwilligers zijn actief in vijf, op continent gebaseerde, secties (Afrika, Azië, Latijns-Amerika, Oost-Europa, West-Europa). Deze secties dragen zorg voor het beoordelen van projectaanvragen. Veel van deze vrijwilligers komen oorspronkelijk uit de regio's waar Het Actiefonds projecten steunt, of hebben vanwege hun werk- of privésituatie gedegen kennis van de betreffende gebieden en beschikken over lokale contacten. Hun kennis en expertise als regiospecialist is cruciaal bij het toekennen van steun aan projecten.

Personeel

In 2020 werken er 3 parttimers bij Het Actiefonds die bij elkaar opgeteld voor 2,11 fte werken. Het personeel vormt een zelfsturend team. Beloning geschiedt volgens het arbeidsvoorwaardenreglement en het bijbehorende functiegebouw van Het Actiefonds.

Bestuur

Het bestuur is een bestuur op afstand. In 2020 vergadert het bestuur 7 keer. Het werk van de bestuursleden is onbezoldigd.

Het bestuur van Het Actiefonds bestaat in 2020 uit:

- **Harjanti Kertokarijo** is bestuursvoorzitter en in het dagelijks leven werkt zij bij Mama Cash.
- **Lawrence Cheuk** is secretaris in het bestuur en werkzaam bij Klimaatverbond Nederland.
- **Ivo Verburg** is bestuurslid personeelszaken en werkt bij Milieudefensie.
- **Willemein van Leeuwen** draagt in 2020 haar penningmeesterschap over aan **Alex Tess Rutten**. Alex werkt daarnaast aan haar Cultural Analysis Master.

Teamleiders, vrijwilligers en bestuur

Afrika

- Fiona Dragstra
- Marian Dupré
- Justine de Korte
- Lianne van de Kerkhof
- Vivian Hartlief
- Wouter de Rijk
- Luca Hopman

Latijns-Amerika

- Jorge Durán Solórzano
- Carlos Infante
- Doron Joles
- Daniel de Jongh
- Marjolein Kuijers
- Saskia van Oorsel
- Clara Saito
- José Utrera
- Jordy Willems

Bestuur

- Harjanti Kertokarijo
- Lawrence Cheuk
- Ivo Verburg
- Willemeine van Leeuwen
- Alex Tess Rutten

Azië

- Ame Trandem
- Huub Kistermann
- Alex de Jong
- Minke van Oeffelt
- Christa Nooy
- Joeri Scholtens
- Corinne Lamain

Oost-Europa en Midden-Oosten

- Diana Quirschfeld
- Jarmo Berkout
- Huub Scheele
- Fred Berg
- Bahar Sakizlioglu
- Halla Mansouri
- Gheorghe Zugravu

Team

Katja Berends

Willeke te Flierhaar

Jarmo Berkhout

West-Europa en de VS

- Yu-Lan van Alphen
- vreer
- Widmar Klaver
- Anke van Ravensteijn
- Rob van Elburg
- Tirza Balk

Particuliere fondsenwerving en communicatie en projectcoördinator

Communicatie, externe fondsen en projectcoördinator

Campagneleider en projectcoördinator

Colofon

© Het Actiefonds, 2021
Het Actiefonds
Lombokstraat 40
1094 AL Amsterdam
Nederland

+31 (0)20 627 96 61
info@hetactiefonds.nl
www.hetactiefonds.nl

IBAN: NL 46 TRIO 0338622039

Tekst: Anouk van Wijk, Jonathan Lüger, Willeke te Flierhaar
Coördinatie en eindredactie: Willeke te Flierhaar
Vormgeving: Boris de Vries
Ontwerp: Cometa
Druk en verzending: Mailtraffic

Beeldcredits

voorkant: Sean Lee
p.4 en p.5: Taylor Brandon
P.9: Alisdare Hickson
p.15: Anisa Xhomaqi

HET ACTIEFONDS